

[Undervisnings- og forskningsministeren]

vi var bange for, at det blev andet end en nødløsning, at det blev noget permanent, at vi ikke kunne skaffe plads i virksomhederne til de unge, og derfor er vi nu blevet enige om at give vekseluddannelsesprincippet en kæmpesaltvandsindsprøjtning, sådan at udgiften ved at tage en elev nedsættes med fra 25 til 30-35 pct. i kraft af dette tilskud på 20.000 kr. i 1993 og 16.000 kr. i 1994 og 1995.

Det tilskud skal ganske vidst betales via et bidrag til Arbejdsgivernes Elevrefusion, som sættes op fra ca. 1.000 til ca. 1.500 kr. pr. ansat. Det er da rigtigt, at dette bidrag i sig selv hæmmer konkurrenceevnen. Men når det ses i sammenhæng med, at der er et kraftigt tilskud til elever, så vil der alt i alt for det danske erhvervsliv som helhed ikke være tale om nogen svækket konkurrenceevne. Tværtimod vil der være tale om en svagt forbedret konkurrenceevne i kraft af, at virksomhederne i stedet for at betale stadig stigende beløb til skoleundervisning og til skolepraktik nu betaler til sig selv.

Hvis man tager både gyngerne og karrusellerne med, er der ikke nogen svækkelse af konkurrenceevnen. Det er rigtigt, at man kan forestille sig visse store eksporterende virksomheder, som traditionelt ikke har deltaget i at udanne unge, og som ved denne ordning vil lide et tab. Jeg kan ikke udelukke det, men jeg tvivler på, at Danfoss er et godt eksempel, og jeg vil meget gerne gennemregne tallene fra Danfoss, for min lille hovedregning hernede på ministerpladsen har altså ført til et andet resultat end det, som hr. Køpke Christensen nævnte. Jeg tror, man i regnestykket har glemt, at hvis vi ikke havde indgået det forlig, skulle man alligevel betale omkring 1.000 kr. pr. medarbejder. Det er jo kun stigningen, man skal se på. Stigningen er altså på ca. 500 kr., og det skal sammenlignes med, at man for hver eneste af de mange hundrede elever og lærlinge, man har, i 1993 modtager 20.000 kr. pr. næse. Så lad os regne på det. Så kan det være, vi kan nå at få hr. Køpke Christensen og Fremskridtspartiet med i forliget før tredjebehandlingen. Der er stadig længe til jul.

Til sidst vil jeg gerne sige lidt om erhvervsgrunduddannelsen, som er det eneste, der for alvor er lidt uenighed om. Det er der ikke noget overraskende i, for det havde vi så at sige aftalt. Men jeg er lidt bekymret over, at fru Anne-Marie Meldgaard var så afvisende, som

hun var. Det eneste konstruktive var faktisk hendes slutbemærkning, hvor hun sagde, at hun ville gå konstruktivt ind i udvalgsarbejdet. Den bemærkning blev jeg altså glad for, for indtil da sank mit hoved længere og længere ned mod brystet, for det var, som om vi skulle begynde helt forfra.

Skal vi ikke trods alt holde fast i, at det var et led i vores aftale, at noget i retning af det, som Socialkommissionen har foreslået, skal vi finde frem til. Vi har haft det med i vore regnestykker, som ikke hænger sammen, hvis der ikke indgår en erhvervsgrunduddannelse af et rimeligt omfang, men vi vidste, at der kunne rejses så mange spørgsmål – som bl.a. fru Ebba Strange rejste, og jeg synes, samtlige spørgsmål var gode spørgsmål – at vi ikke kunne nå at få det færdigt i en håndvending. Derfor besluttede vi, at vi ikke var bundet til den udformning, som lå i regeringens forslag, men jeg mener faktisk, vi har en gentlemanaftale om, at noget i retning af det, som Socialkommissionen har foreslået, og som regeringen med sit forslag har ramt ret præcist, skal vi frem til. Ellers er der simpelt hen et hul i vore beregninger, og så er vi nogle, som føler os svigtet.

Vi skal lige minde hinanden om, at samtidig med, at vi besynger vekseluddannelsesprincippet, er der altså stadig væk nogle – omkring en fjerdedel af de unge – som stadig væk ikke får en uddannelse. Vi skal også minde hinanden om, at tre fjerdedele af alle unge på et eller andet tidspunkt får kontanthjælp eller dagpenge, inden de fylder 26 år.

Der er altså et behov for initiativer, som sætter disse unge i gang med noget, der rummer et større perspektiv end blot dette at blive aktive-ret. Den passive arvefølge skal brydes. Det var det, der var budskabet i Socialkommissionens betænkning, som efter min mening var et kraftigt skud for boven til den udformning, som vores velfærdsstat har fået, når det gælder arbejdsmarkedet, hvor vi har et problem, som er let at forklare, nemlig at de stærke hytter sig selv, og så er der altså nogle svage, som ikke får plads ved samfundets bord, som der står i Oskar Hansens gamle sang.

Når vi skal angribe det problem, så beder jeg om, at især Socialdemokraterne taler grundigt med deres venner i fagbevægelsen om, at man altså ikke kan skabe plads ved samfundets bord, uden at det bliver ved nogle borde,